

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 1

Četrtek, 27. avgust 2015 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptni list.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtga tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike v izpitni poli so črno-bele. Pri nekaterih nalogah, ki zahtevajo natančnejši odgovor, je enaka slika tudi v priloženi barvni prilogi. Tam, kjer se slike podvajajo, je to zapisano tudi v nalogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v **izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 28 strani (1–28), od tega 4 prazne. Barvna priloga ima 4 strani (29–32).

M 1 5 2 5 6 1 1 1 0 2

3/32

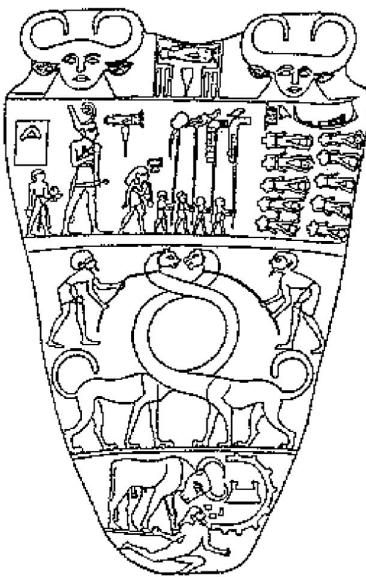
V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A**1. naloga: Podobe človeka v egipčanski umetnosti***Slika 1*

(Vir: http://condor.depaul.edu/sbucking/narmer_palette.htm.
Pridobljeno: 30. 9. 2013.)

Slika 2

(Vir: J. Kastelic idr., Stare kulture,
Velika ilustrirana enciklopedija,
Mladinska knjiga, Ljubljana 1984)

Slika 3 (slika 1 v barvni prilogi)

(Vir: [http://imgc.allpostersimages.com/images/](http://imgc.allpostersimages.com/images/>.).
Pridobljeno: 6. 6. 2013.)

Slika 4 (slika 2 v barvni prilogi)

(Vir: J. Debicki idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne
umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998)

- 1.1. S pomočjo slike 1 s tremi navedbami opišite, kaj lahko razberete o položaju in moči egipčanskega vladarja v takratni družbi. Določite kiparsko zvrst.

(4 točke)

- 1.2. S pomočjo slike 2 predstavite tri oblikovne značilnosti vladarskega portreta v egipčanski umetnosti.

(3 točke)

- 1.3. Kateri poklic je opravljala oseba na sliki 3 (slika 1 v barvni prilogi)? Z dvema navedbama zapišite, kako se ta upodobitev oblikovno razlikuje od vladarjev na slikah 1 in 2.

(3 točke)

- 1.4. Čemu so služile egipčanske poslikave in kje so te upodobitve? Navedite tri značilne motive, ki spadajo v te prostore.

(4 točke)

- 1.5. S pomočjo slik 1 in 4 (slika 2 v barvni prilogi) predstavite egipčanski kanon.

(1 točka)

2. naloga: Poznavanje arhitekture, antika

Slika 1

(Vir:
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Temple_of_Athena_Nike.jpg. Pridobljeno: 11. 6. 2013.)

Slika 2

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

2.1. Katere stebrne rede poznamo v antični arhitekturi?

(3 točke)

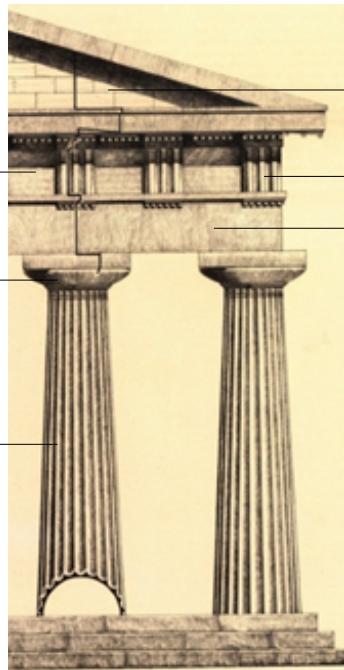
2.2. Kateremu stebrnemu redu pripada arhitektura na sliki 1?

(1 točka)

V sivo polje ne pišite.

2.3. Na črte ob risbi napišite imena delov antičnega templja.

(Vir: <http://ookaboo.com>. Pridobljeno: 11. 6. 2013.)

(3 točke)

2.4. Na sliki 2 je pomembna antična arhitektura, ki še stoji v Rimu. Napišite ime te stavbe. Kakšna je bila funkcija takih stavb?

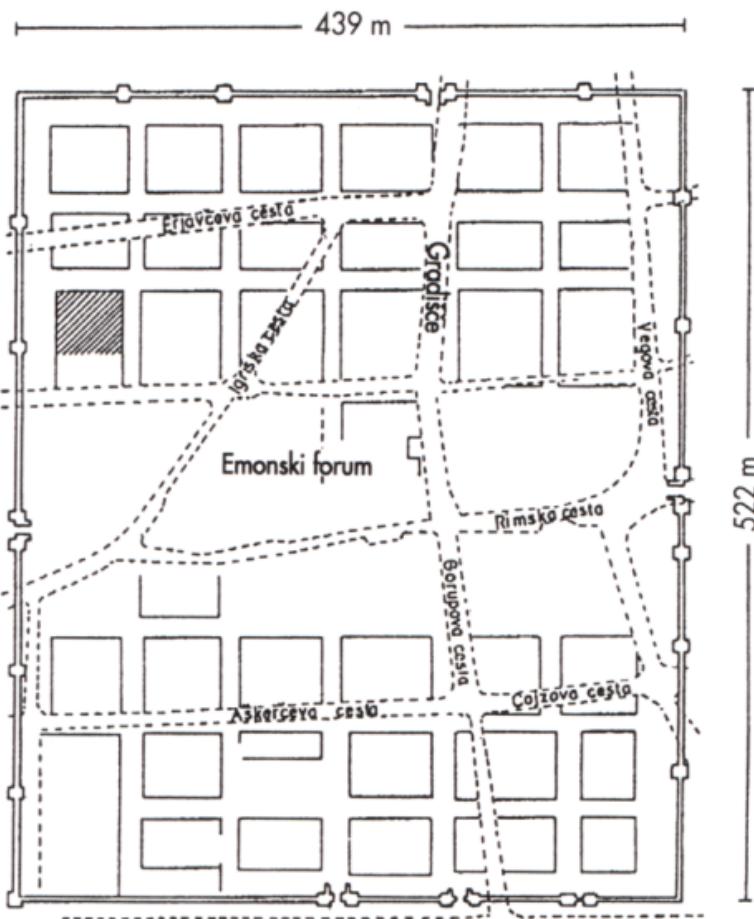
(2)

Na katerih stavbah se v poznejših obdobjih pojavi tak motiv?

(2)
(4 točke)

2.5. Naštejte dva različna tipa javnih stavb v antičnem Rimu.

(2 točki)

Slika 3

(Vir: <http://www.europeana.eu>. Pridobljeno: 11. 6. 2013.)

2.6. S pomočjo slike 3 navedite dve urbanistični značilnosti rimskega antičnega mesta.

(2 točki)

M 1 5 2 5 6 1 1 1 0 9

9/32

V sivo polje ne pišite.

3. naloga: Ikonografski motivi od zgodnjekrščanske do renesančne umetnosti

Slika 1

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

Slika 2

(Vir: G. Duby idr., Sculpture. From the Antiquity to the Middle Ages, Taschen Köln 2010)

- 3.1. Na slikah 1 in 2 sta dve zgodnji upodobitvi Kristusa, iz katerih razberemo, da so prvi kristjani jemali za zgled starejše motive, ki so dobili novo vsebino. Kateri antični motivi so vplivali na upodobitvi na slikah 1 in 2?

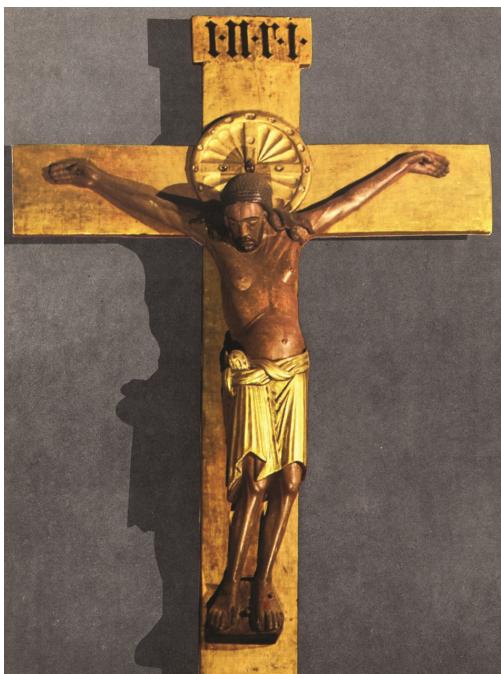
Slika 1: _____

Slika 2: _____

(2 točki)

- 3.2. V zgodnjekrščanski umetnosti Kristus lahko nastopa popolnoma simbolno. Navedite tri primere zgodnjekrščanskih simbolov (grafični, živalski, rastlinski), ki ponazarjajo Kristusa.

(3 točke)

Slika 3

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

Slika 4

(Vir: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998)

- 3.3. V zgodnjem srednjem veku se uveljavlji danes najbolj razširjena upodobitev Kristusa. Poimenujte ikonografski motiv na sliki 3 in ga opišite.
-
-
-

(2 točki)

Slika 5

(Vir: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998)

Slika 6 (slika 3 v barvni prilogi)

(Vir: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004)

- 3.4. V pozmem srednjem veku je še posebno poudarjeno čaščenje Marije. Poimenujte ikonografske motive in razložite, kako je predstavljena na slikah 4 in 5.

Slika 4: _____

(2)

Slika 5: _____

(2)
(4 točke)

- 3.5. Navedite, zakaj Marija postane tako čaščena in pomembna oseba za vernike v srednjem veku.

(1 točka)

- 3.6. V renesansi nabožne podobe postanejo intimnejše in vse več jih nastane za zasebno rabo. Navedite, kateri motiv predstavlja delo na sliki 6 (slika 3 v barvni prilogi), in razložite njegovo vsebino.

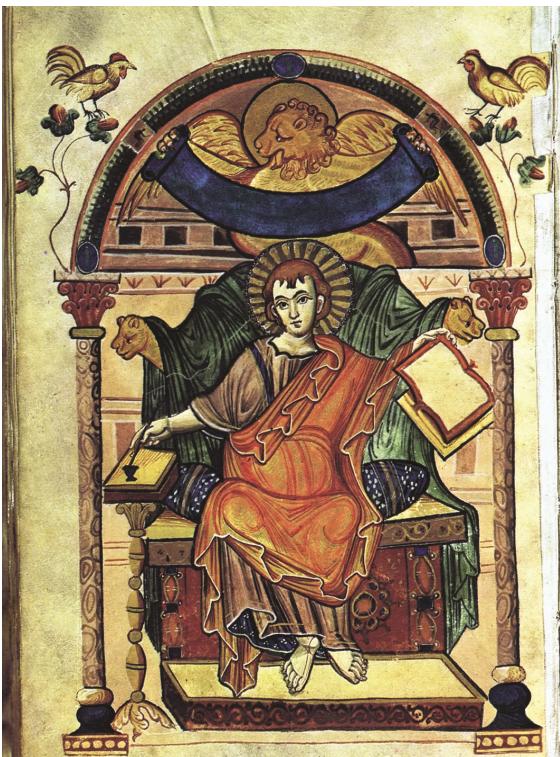
(2 točki)

- 3.7. Katera značilnost dela na sliki 6 (slika 3 v barvni prilogi) nakazuje, da je umetnina nastala za zasebno rabo?

(1 točka)

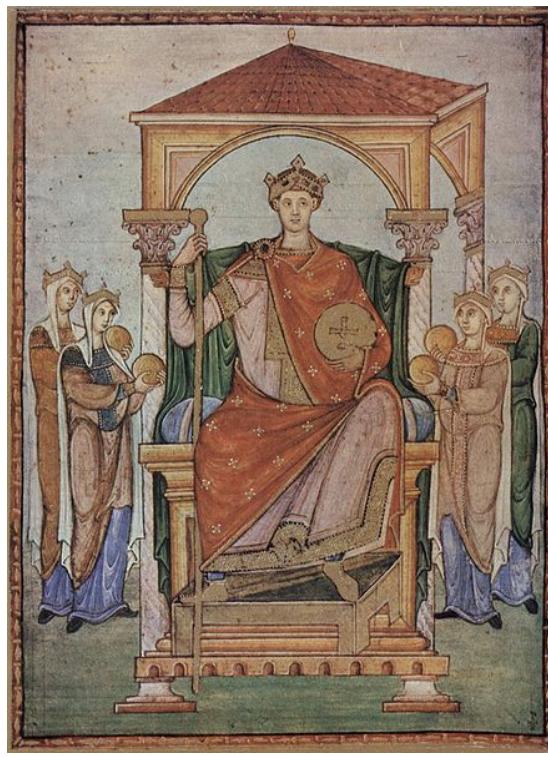

4. naloga: Karolinška in otomska umetnost

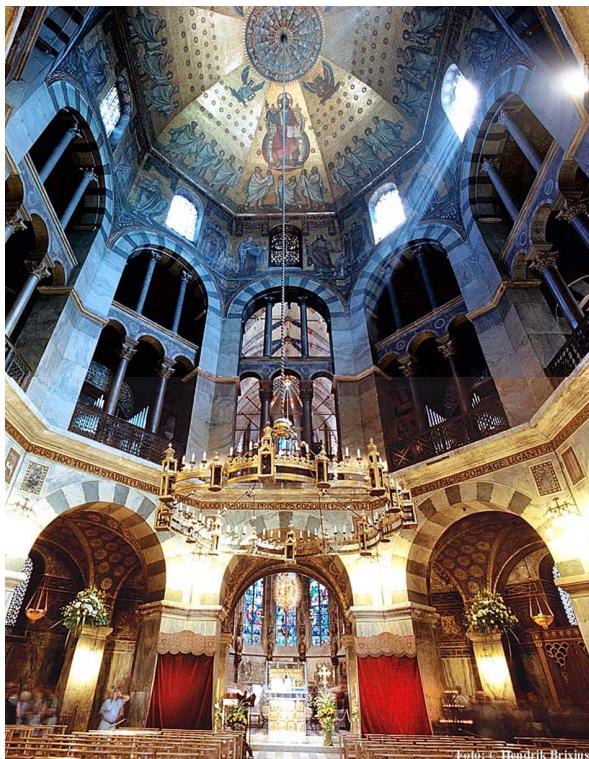
Slika 1 (slika 4 v barvni prilogi)

(Vir: Več avtorjev, Nastajanje Evrope, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1987)

Slika 2 (slika 5 v barvni prilogi)

(Vir: <https://d3r4ecz8hnfnqf.cloudfront.net/>.
Pridobljeno: 9. 6. 2013.)

Slika 3

(Vir: <http://classconnection.s3.amazonaws.com/>.
Pridobljeno: 10. 6. 2013.)

Slika 3 a

(Vir: <http://classconnection.s3.amazonaws.com/>.
Pridobljeno: 10. 6. 2013.)

Slika 4

(Vir: <http://3.bp.blogspot.com>. Pridobljeno: 22. 5. 2013.)

- 4.1. Ob slikah 1 in 2 (sliki 4 in 5 v barvni prilogi) poimenujte upodobljeni osebi in dopišite njune attribute.

Slika 1 (slika 4 v barvni prilogi): _____
_____ (2)

Slika 2 (slika 5 v barvni prilogi): _____
_____ (2)
(4 točke)

- 4.2. S tremi navedbami oblikovno razčlenite slike 1 in 2 (sliki 4 in 5 v barvni prilogi).

_____ (3 točke)

- 4.3. Zapišite tri antične arhitekturne elemente, ki jih opazite na slikah 1, 2 (sliki 4 in 5 v barvni prilogi) in 3.

_____ (3 točke)

- 4.4. Poimenujte ikonografski motiv na sliki 4.

_____ (1 točka)

4.5. Predstavite srednjeveški odnos do golote. Na katerih svetopisemskih prizorih v kiparstvu tega obdobja najdemo gola telesa?

(2 točki)

Slika 5

(Vir: <http://shambhalatimes.org/files/2012/>.
Pridobljeno: 9. 6. 2013.)

4.6. Koga prikazuje kip na sliki 5? Kako imenujemo kiparsko upodobitev te vrste?

(2 točki)

15/32

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

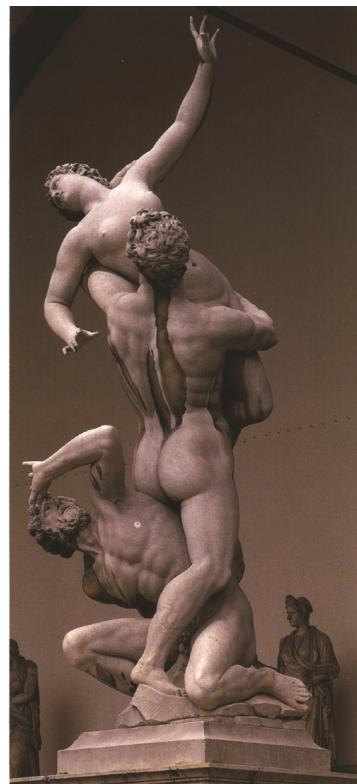

5. naloga: Renesančno kiparstvo

Slika 1 (slika 6 v barvni prilogi)

(Vir: R. E. Wolf, Rojstvo novega časa, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1969)

Slika 2

(Vir: J. Debicki idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998)

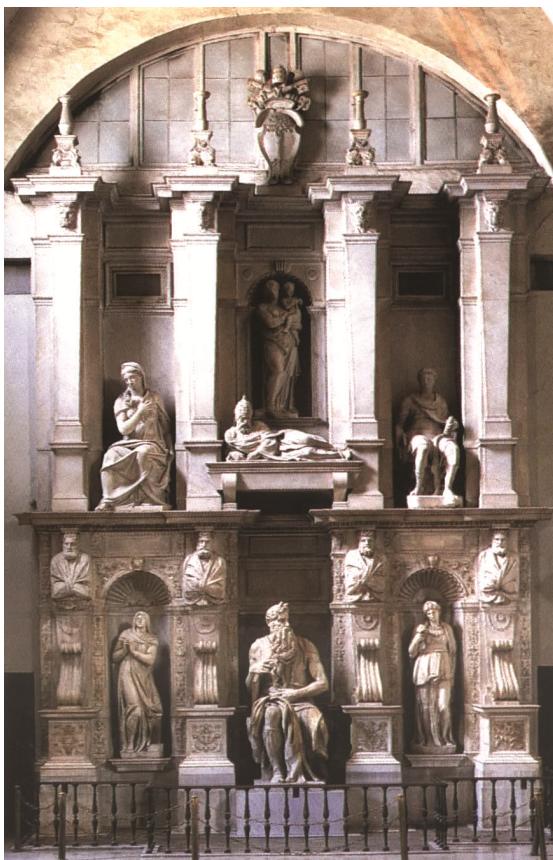
Slika 3

(Vir: R. E. Wolf idr., Rojstvo novega veka, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1969)

Slika 4

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

Slika 5

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

- 5.1. S pomočjo slik od 1 (slika 6 v barvni prilogi) do 5 s tremi navedbami razložite vodilno idejo renesančnega kiparstva.

(3 točke)

- 5.2. Ob prepoznavanju slik 1 (slika 6 v barvni prilogi), 2, 3 in 5 navedite dve literarni predlogi ikonografskih motivov, značilnih za to obdobje.

(2 točki)

- 5.3. Poimenujte ključni kiparski nalogi renesančnega kiparstva.

(2 točki)

5.4. Slikovno gradivo v tej nalogi razvrstite v ustrezeno obdobje renesanse.

Zgodnja renesansa: _____

Visoka renesansa: _____

Manierizem: _____

(4 točke)

5.5. Ob sliki 1 (slika 6 v barvni prilogi) iz atributov prepoznajte eno izmed oseb. Poimenujte avtorja tega kiparskega dela in navedite funkcijo, namen tega predmeta. Kakšen material je umetnik uporabil?

(4 točke)

19/32

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL B**6. naloga**

Oglejte si likovno delo na sliki 1 (slika 7 v barvni prilogi) in ga predstavite tako, da:

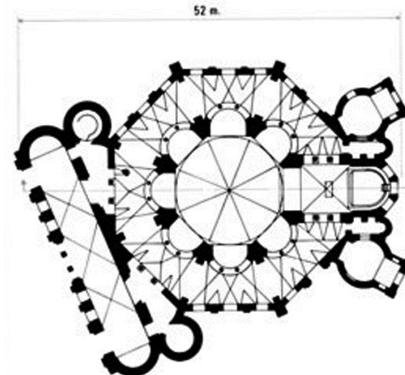
1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko stvaritev), naslov likovnega dela (pri arhitekturnem spomeniku pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje figur in prostora, perspektiva, kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (4 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (4 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 1 (slika 7 v barvni prilogi) s tistim na sliki 2 (slika 8 v barvni prilogi) glede na obliko ter vplive na nastanek dela in na poznejša dela. (4 točke)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (4 točke)

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

Slika 1 (slika 7 v barvni prilogi)

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

Slika 1 a

(Vir: <http://contenidos.educarex.es>. Pridobljeno: 11. 6. 2013.)

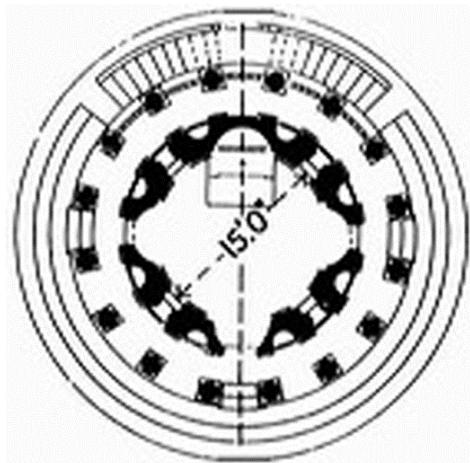

M 1 5 2 5 6 1 1 1 2 1

Slika 2 (slika 8 v barvni prilogi)

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

Slika 2 a

(Vir: http://www.greatbuildings.com/gbc/drawings/tempietto_plan.150.jpg. Pridobljeno: 11. 6. 2013.)

7. naloga

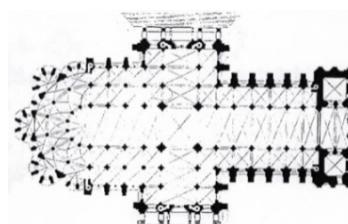
Oglejte si likovno delo na sliki 1 (slika 9 v barvni prilogi) in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko stvaritev), naslov likovnega dela (pri arhitektturnem spomeniku pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje figur in prostora, perspektiva, kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (4 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (4 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 1 (slika 9 v barvni prilogi) s tistim na sliki 2 (slika 10 v barvni prilogi) glede na obliko ter vplive na nastanek dela in na poznejša dela. (4 točke)
5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del. (4 točke)

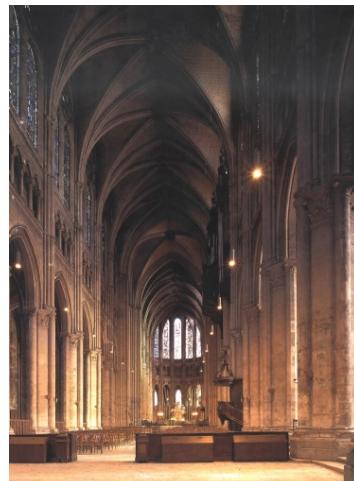
Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

Slika 1 (slika 9 v barvni prilogi)

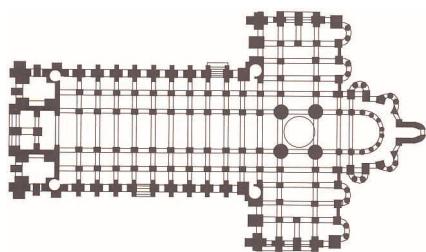

Slika 1 a (slika 9 a v barvni prilogi)

Slika 1 b (slika 9 b v barvni prilogi)

(Vir slik 1, 1 a in 1 b: W. Dabringr idr., Kunst: Formen und Funktionen bildener Kunst, Braumüller, Dunaj 2005)

Slika 2 a (slika 10 a v barvni prilogi)

Slika 2 (slika 10 v barvni prilogi)

(Vir slik 2, 2 a in 2 b: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

Slika 2 b (slika 10 b v barvni prilogi)

8. naloga

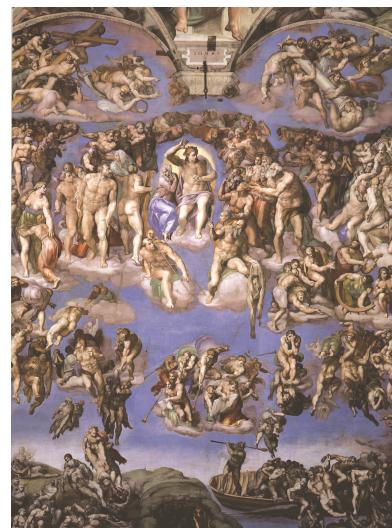
Oglejte si likovno delo na sliki 1 (slika 11 v barvni prilogi) in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko stvaritev), naslov likovnega dela (pri arhitekturnem spomeniku pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite.
- (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje figur in prostora, perspektiva, kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
- (4 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
- (4 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 1 (slika 11 v barvni prilogi) s tistim na sliki 2 (slika 12 v barvni prilogi) in napišite, kako je zasnovana vsebina likovne opreme sakralnih prostorov in kako je okolje, v katerem sta poslikavi nastali, odsevalo v njuni zasnovi.
- (4 točke)
5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
- (4 točke)

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

Slika 1 (slika 11 v barvni prilogi)

Slika 1 a (slika 11 a v barvni prilogi)

(Vir slik 1 in 1 a: H. Honour in J. Fleming, A World History of Art, Laurence King Publishing, London 1999⁵)

Slika 2 (slika 12 v barvni prilogi)

(Vir: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998)

Številka izbrane naloge: _____

V sivo polje ne pišite.

V sivo polje ne pišite.

M 1 5 2 5 6 1 1 1 2 7

27/32

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

M 1 5 2 5 6 1 1 1 2 9

29/32

Barvna priloga (k Izpitni poli 1)

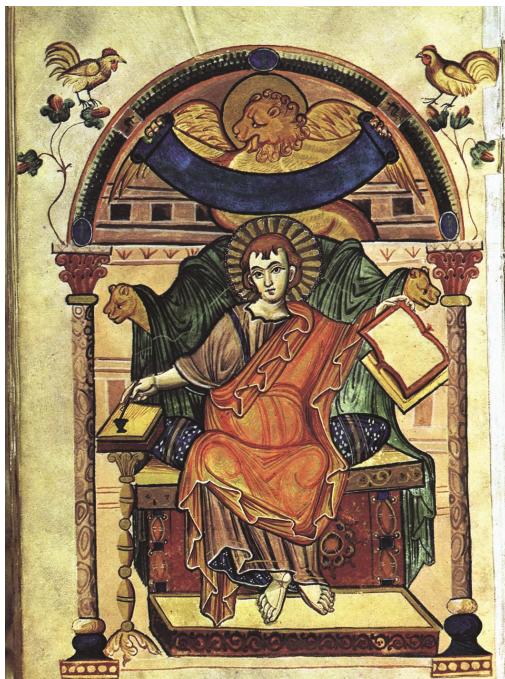
Slika 1

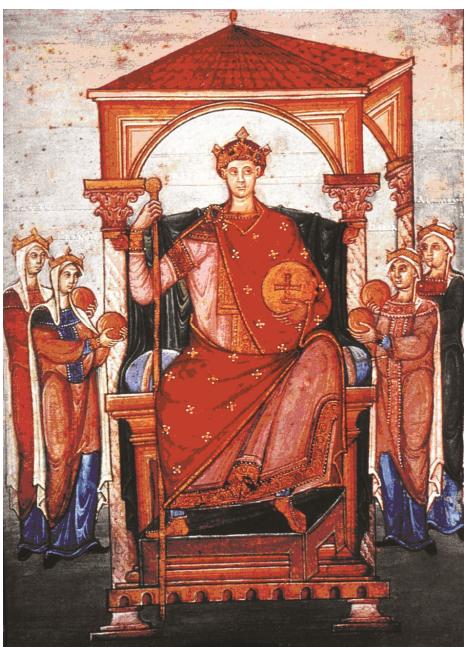
Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

Slika 7

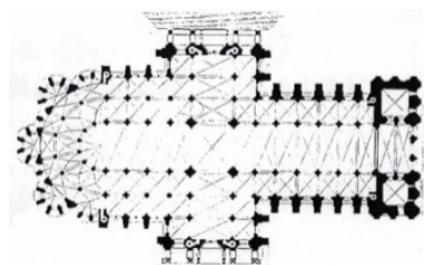
Slika 8

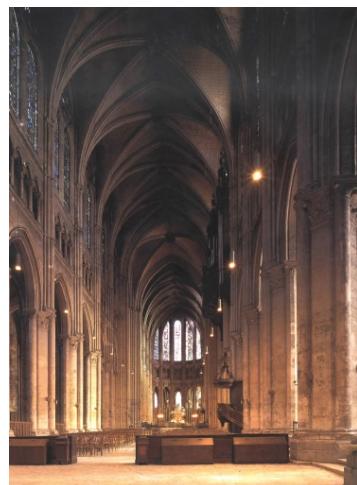
M 1 5 2 5 6 1 1 1 3 1

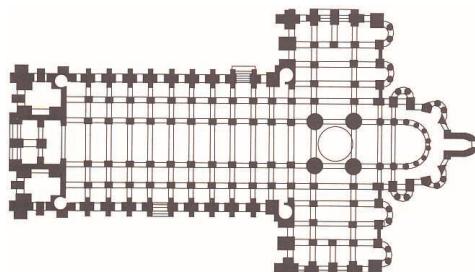
Slika 9

Slika 9 a

Slika 9 b

Slika 10 a

Slika 10

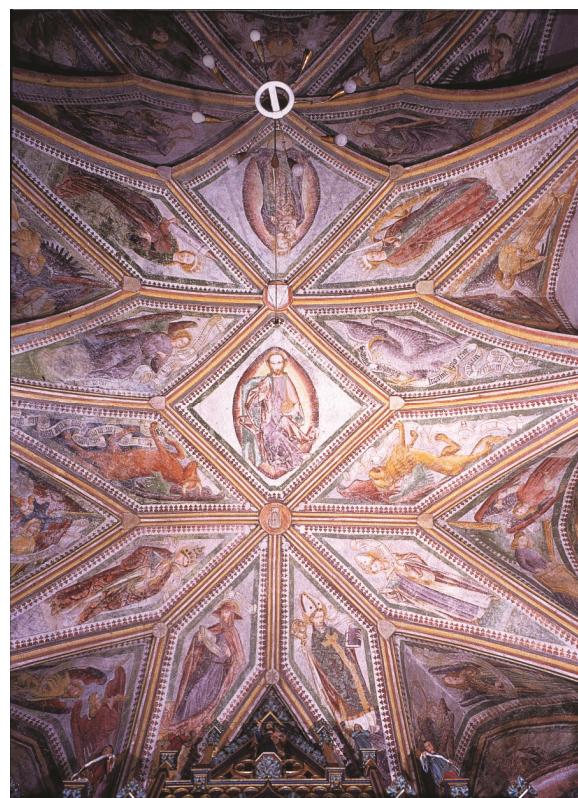
Slika 10 b

Slika 11

Slika 11 a

Slika 12